

Kaj pa še le, otroci, ako vam povem, da so na klobuku izrezljane tudi vsake vrste hišice; take, da še vi ne napravite takih hišic iz papirja ali še celó iz deščic. Najprvo je seveda cerkev z visokimi okni in še višjim zvonikom, raz kateri se vidi bronast — nè, papirnat zvonček. Malo v stran je učilnica, v katero korakajo otroci s torbami preko rame, kakor vi, kadar greste v učilnico. Drugod zopet je hiša z dvema nadstropjema, drugod zopet hišica z hodnikom, drugod zopet majhna koč, tū hlev, tam skedenj, tū sušilnica, tam drvarnica in tako dalje.

In vse to je izrezljano iz papirja!

A to, kar je še najlepšega, povem vam na zadnje. Kakor veste, prižgemo luč samó po noči, kadar se ne vidi. In zdaj pomislite, kako mora biti to lepó, kadar se prižge moja svetilka. Hkrati je razsvetljen ves klobuk: pri vseh okencih se prikaže luč v rdečej, višnjavej ali zelenej barvi, kakor je vže papir rdeč, višnjav ali zelen. Vse se svetlí, vse se giblje, vse žari in odséva! V srčkah vaših vam berem, kako radi bi vi videli jedenkrat mojo svetilko. Žal mi je, zeló žal, da ne znam slikati; ako bi znal, pa bi vam jo naslikal! Pa kaj bi tudi to pomagalo, ko vender noči in luči bi ne mogel naslikati. Nič drugega vam ne ostane, kakor to, da ste pridni. In če ste, imeli bodele tudi vi lahko tako svetilko, kadar bodele veliki. Drugače pa nè, nikakor nè!

B.

Ptičice po zimi.

retéklo leto meni ni bilo kaj mило. Vrglo me je za dlje časa v postelj ter mi pripravilo mnogo grenkih ur. Grenkeji pa, nego moja zdravila, bil je dolgi čas, kateri se me je lotil — ali imel lotiti. Takó namreč je hotel zdravnik. Prepovedal mi je pisati, čitati, govoriti, misliti, vzprejemati poséte, — prepovedal vsako zabavo. Kako-li bi me ne mučil dolgi čas? —

K sreči imelo je jedino okence moje spálnice razgled na vrt in od tam sem se nádejala, česar v hiši nisem imela: razvedrila. Skrbni zdravnik moj — hvala Bogu — ni mi prepovedal — gledati. — Sevéda cvetičjega krasú ali sadúnosnega drevja nisem tam ugledala, ker — bila je zima. Ledena slana in preko njè visoka snežena odeja sta pokrivali zemljo. Glad in mraz je preganjal uboge ptičke in moji sohišniki, ki nimajo baš kamena tam, kder drugim človeškim bitjem bije sreé — napravili so jim mestece za krmljenje baš pod oknom moje spálnice, in takó sem sè svoje postelje lahko opazovala življenje in početje pri letajočih in odletajočih drobnih ptičicah. Marsikak prijeten prizor sem tu ugledala. Nad krmiščem razprostirala je stara črešnja svoje vejevje. Drobtinice, jedilnih ostankov, gnjilega sadja in peček potresalo je dobrosrčno dekletce prav pogostoma na krmišče. Prvi gostje v obednici so bili vrabci. Največkrat se jih je pripodila cela tólpa. Imenujemo je cestne páglavce mej ptiči in — po pravici: kajti redkokrát so se razšli brez tepeža in prepira. Po večkrat je bilo vrišćanje, da si si moral ušesa mašiti. Priletevši planili so na drobtine, hoteč vsak imeti največji kos. Svojemu továrišu tako vrabče ničesa ne privoščí. Kos, katerega si je tá izbral, zdi se ónemu boljši. Kako

rad bi mu ga iztrgal! — in ako se mu tó posreči, hajdi ž njim v skrivališče, kdér ga pogoltne. Včasih pa prihité za njim njemu podobni továriši ter ga preganjajo tako dolgo, da mu ga iztrgajo. Pač resnična prislovica, ki pravi: kakor prišlo, tako prešlo!

Vse drugače pa se je obnašal ščinkovček! Plašno je priletel v bližino, boječe se vsedel na tenko vejico pritlikovega drevesčeka ter dolgo opazoval početje predrznih páglavcev vrabjega rodú, brez da bi se drznil méd-nje. Stoprav, ko so ti z glasnim vriščanjem odleteli, približal se je krmišču. A zopet se je oziral na vse strani, mu-li odkod ne pretí nevarnost. Ko se je prepričal, da je vse mirno, jél je zobati. A ón ni segal po največjih kosih. Poiskal si je zrnice, katera je mogel z malim svojim stožčastim kljunčkom zdrobiti. Nikdar pa ni bil neuljuden sè svojimi továriši, ter si ni polnil žepov po obedu; ko se je najédel do sitega, mirno je odletel, ako ga ni vže poprej pregnala tólpa vriščečih vrabcev.

Redno po solnčnem vzhodu pa je prihajala mala brinjevka, katere sem se vsikdar vzradostila, gledajoč, kako sè svojim rmenkastim kljunčkom pobira drobna zrnca. Kako previdno se je približevala, skakljajoč od vejice do vejice, od drevesa do drevesa, vedno se ozirajoč na vse strani. Posebno oprezno pa si je ogledala krmišče. Ko ni bilo nikdér nič sumnjivega, spustila se je na krmišče. A še tu jej ni dalo mirovati. Čez dolgo se je umirila in jéla zobati. Predrzni vrabiči so se zopet vrišcé pripodili nazaj — a ona se ni zmenila za cestne pobaline. Mirno je zobala dalje in nasitivši se odletela. Ko je pa zima minula in z zemlje izginila bela odéja, ter se otajala zemljina plast, ni je bilo več na krmišče. Mislila si je pač: Milostinja prístoji le ónemu, kateremu je nemogoče prislúžiti si kaj.

Kateri teh treh gostov dopada vam najbolje, prijateljčki moji mali? Kako ljubó so me zabávala drobne ptičice in mi prikratile marsikako uro! Kakó bi bile gladovale, da vam ni milosréna roka pogrinjala mizice z živežem! Zahvalite se na tem svojej malej dobrotnici; priletite v gorkej vigredi na oknice njene spálnice ter jo sè svojimi ljubkimi pesencami vzbujajte k ranemu pohodu hiše Gospodove! —

In vi vrabci nepoboljšljivi, ki se ne morete povzpéti k plemenitejemu, a ste največ dobrot užili, pridite in očistite drevje in grmovje kvarljivih in požrešnih gosenic. Takó bodete tudi vi nekaj koristili, a mi bomo radi pogledali skozi prste, ko se bodete zopet obnašali kakor cestni páglavci.

Še več bi vam povedala, mali prijateljčki moji, o ljubih ptičicah a za danes bodi dovolj. Ko bode prišla zlata vzpomlad in se bodo zopet vrnile ljube ptičice, povedala vam bodem o njih. Do tedaj pa jih tudi vi malo opazujte in varujte drobne stvarce pred zimskimi nezgodami. — Polovica, tretjina, najmanjši del vaše male južinice nasiti vže več ptičic, a vam se to niti pozná ne. One zaslužijo vašo pozornost, ker so ljubeznive in dobre. In še celó hvaležne!

Janja.

